

NY NATURPAKKE ER VEDTAGET

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den politiske aftale om naturpakken er netop vedtaget. Se kort sammendrag af pakkens initiativer.

GENERELLE BETRAGTNINGER

Den politiske aftale om naturpakken er indgået d. 20. maj 2016. Naturpakkens samlede budget er på 363,5 mio. kr.

Flere af de beskrevne initiativer omkring regelforenkling er punkter, som SEGES gennem de sidste år har påpeget og givet faglige indspil til forbedringer af. Det er derfor positivt, at der via Naturpakken nu vil ske en målrettet indsats for at forenkle en række regler på området.

Naturpakken indeholder ikke punkter, som i sin nuværende form, bør have negativ indvirkning på den øvrige landbrugsproduktion. Derimod er der lagt op til at gøre det mere attraktivt og nemmere for landmænd at pleje natur.

Det er meget positivt, at der ved de planlagte indsatser lægges op til inddragelse af relevante forskningsmiljøer og interessenter, idet løsninger og regulering, der bygger på et velfunderet vidensgrundlag og bred interessentinddragelse kan give mere langtidsholdbare løsninger, der både gavner naturen, giver retning på indsatsen og sikre en mere forudsigelig regulering.

Det bemærkes, at flere af de afsatte midler er til forbedringer på de statslige arealer, samt at der ud af naturpakkens samlede budget er afsat godt 50 mio. kr. til kvælstofreducerende tiltag.

Herunder er en kort beskrivelse af de enkelte initiativer med anvisning af de afsatte midler.

BIODIVERSITETSSKOV

Udlægning af urørt skov og biodiversitetsskov

Der er fastlagt et mål om at udlægge i alt 25.000 ha skov til urørt skov og 'anden biodiversitetsskov'. Heraf består de 11.700 ha dog af statsskov og privat skov, der allerede er udlagt til naturformål. Dermed vil Naturpakken reelt set afstedkomme udlægning af omkring 13.300 ha statsskov med natur og biodiversitet som formål. Udpegningen af de nye arealer vil ske i samarbejde med forskningsmiljøerne, så det sikres at den sker på baggrund af den nyeste viden og med en omkostningseffektiv tilgang.

Urørt skov, som vil udgøre i alt 19.100 ha, vil på sigt indebære et totalt driftsstop, til glæde for skovens flora og fauna. Derimod er det i den fremlagte plan endnu uklart hvad der gemmer sig bag begrebet 'biodiversitetsskov', som vil dække i alt 5.900 ha. For begge typer af skov indebærer den nye aftale dog, at der i en 10-årig periode vil være mulighed for at udtage økonomisk værdi fra skovene. Hvordan disse træer udvælges er dog endnu uklart.

Ny ordning for private skovejere, der ønsker at udlægge urørt skov

I tillæg til de kommende tiltag i statsskovene, er der også lagt op til en ny, frivillig ordning, der vil kompensere private skovejere for at udlægge urørt skov. De nærmere detaljer omkring denne nye ordning er endnu ikke fastlagt.

[Til top](#)

VIDEREFØRTE NATURINDSATSER

Det er besluttet at videreføre i alt 7 naturindsatser, som oprindeligt blev udpeget af Naturplan Danmark, til en samlet værdi på 89,2 mio. Disse indsatser inkluderer blandt andet en række LIFE projekter, der har til formål at beskytte sårbare naturtyper som strandenge, rigkær og stenrev, foruden en række indsatser til restaurering af søer og vandløb og bekæmpelse af invasive arter. Det fremgår ikke, om der er tale om ny tilførte midler.

NATUR OG BIODIVERSITET

Lokale projekter skal skabe dynamik, bedre fødegrundlag for dyr, bedre naturoplevelser på statens arealer

Der skal ske en målrettet indsats på statens egne arealer. Det handler her primært om at sikre en mere fri dynamik til natur, at skabe et bedre fødegrundlag for vilde dyr, samt at sikre bedre friluftsfaciliteter. Der er hertil afsat 20 mio. kr. i 2016.

Målrettet indsats for sammenhængende natur for bl.a. truede arter i det åbne land

Der oprettes en pulje til opkøb af arealer med henblik på at skabe bedre natur og med det formål at etablere sammenhæng mellem værdifulde statslige naturområder. Projekterne skal desuden også have fokus på at skabe nye levesteder for truede arter. Der er hertil afsat 28,7 mio. kr. i perioden 2017 – 2019.

BYNATUR OG FRILUFTSLIV

Bedre adgang til naturen

Det er et ønske at give offentligheden bedre adgang til naturen samt flere muligheder for friluftsoplevelser.

Der afsættes nationale midler (i alt 6.5 mio. i perioden) til, at kommuner, stat og lodsejere kan etablere friluftsfaciliteter som fx vandrestier, fugletårne, shelters mv. i forbindelse med nye naturprojekter under Landdistriktsprogrammet.

Projektet "Spor i landskabet" støttes med yderligere finansiering, for at styrke muligheden for flere naturoplevelser i det åbne land.

Der er i Naturpakken ikke umiddelbart taget stilling til, hvor og hvordan man skal prioritere øget adgang til naturen.

[Til top](#)

Natur i byen

Der skal gøres en indsats for biodiversiteten i byerne herunder at skabe bedre vilkår for vilde dyr og planter på byens grønne arealer. Indsatsen skal give flere mennesker øgede naturoplevelser nær deres hjem og øge forståelsen for natur.

Miljø- og Fødevareministeriet indleder en dialog med Kommunernes Landsforening og andre relevante interessenter for at undersøge mulighederne for at forbedre grønne arealer i byerne.

Samspil med bynære landbrug om naturen på kanten mellem land og by er ikke nævnt, men kan med fordel tages med i overvejelserne om, hvor og hvilke tiltag man skal foretage.

Der er afsat 3.6 mio. til forbedrende tiltag.

DET ÅBNE LAND OG LANDMANDEN SOM NATURFORVALTER

Tilskud til etablering af læhegn

Der etableres en national tilskudsordning til etablering af nye læhegn og evt. supplement af eksisterende læhegn i det åbne land til gavn for vilde dyr og fugle. Ordningen skal fremme og bevare biodiversiteten i det åbne land gennem plantning af spredningskorridorer, læhegn med 3 – 7 rækker beplantning og "trædesten". Lodsejere kan frivilligt søge om tilskud. Ordningen stiller krav til kvaliteten af læhegnene, og projekter med stort potentiale for biodiversitet prioriteres.

Der er afsat 10 mio. kr. årligt i perioden 2017 – 2019.

Markvildtindsats

Der iværksættes en målrettet indsats for udvalgte arter i det åbne land, der vil medvirke til at skabe flere levesteder. Indsatser skal ske for såvel udvalgte arter som for en bredere vifte af dyr. Det kan f.eks. være anlæg af vegetationsstriber og insektvolde i landbrugslandet. Indsatsen tilrettelægges ved et samarbejde med Danmarks Jægerforbund. Der er afsat 2 mio. kr. årligt i perioden 2017 – 2019.

Undervisning af landmænd i naturpleje

En efteruddannelsesindsats skal bidrage til, at landmænd forstår de regler, der er forbundet med at modtage offentligt tilskud til at udføre naturpleje. Der er tale om en videreførelse af den indsats der allerede er igangsat om at afholde efteruddannelse for landmænd. Se mere om kurserne i 2016 [her](#). Indsatsen skal fortsætte frem til 2019 og skal finansieres inden for eksisterende bevillinger.

Jordfordeling

Der skal afsættes en national pulje til at supplere den EU finansierede jordfordelingsindsats i forbindelse med vådområdeindsatsen. Der er lagt op til at supplere eksisterende vådområdejordfordelinger med andre formål, såsom natur og generel arrondering. Der er afsat 8. mio. i perioden 2017-2018, der fx kan omfatte udgifter til planlægning og administrativ gennemførelse.

Der er således ikke umiddelbart afsat midler til mindre, lokale jordfordelinger, der kan understøtte natur, arrondering m.m.

Til top

Erstatningsnatur

Under henvisning til randpåvirkningens betydning for små og isolerede naturforekomster muligt ringere potentiale som levesteder og de hindringer disse naturområder kan give for udviklingsprojekter og incitamenter for at pleje naturen, lægges der i aftalen op til, at der skal laves et fagligt udredningsarbejde af hvilke typer af § 3 oa. arealer, der kan flyttes/erstattes.

Det anføres at arbejdet kan iværksættes i samarbejde med KL og kommunerne, samt at landbrugs- og grønne interesseorganisationer kan inddrages, sammen med naturfaglig ekspertise.

Der er afsat 2,5 mio. kr. til initiativet over de kommende år.

Kvælstofreducerende indsats

Udvidelse af frivillig national støtteordning til målrettede efterafgrøder i 2017 og 2018

Der iværksættes en yderligere kvælstofregulerende indsats. Det skal ske ved at udvide den planlagte frivillige efterafgrødeordning lanceret i aftalen om Fødevarer og Landbrugspakken af 22. december 2015.

Aftalen om Naturpakken betyder, at den frivillige efterafgrødeordning udvides med ca. 66.000 ha efterafgrøder, svarende til ca. 200 ton N i 2017 og ca. 430 ton N i 2018.

Ordnningen udbydes i særligt udvalgte kystoplande og støtten forventes udbetalt som såkaldt de minimis-støtte. Støttesatsen kendes endnu ikke, men det forventes, at der gives fuld kompensation. Ansøgningen skal ske i Tast selv- service i Fællesskema 2017, hvor der vil findes et kortlag, der viser de udpegede områder.

Efterafgrøderne kommer til at følge reglerne for nationale, pligtige efterafgrøder. Det vil ikke være muligt at opfylde kravet med alternativer til efterafgrøder, efterafgrødebank og "salg" til anden virksomhed.

[Til top](#)

MODERNE NATURFORVALTNING OG AFBUREAUKRATISERING

En mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur i Miljø- og Fødevarerministeriet

Initiativet er en videreførelse af regelforenklning af miljøreguleringen. Hensigten har været at lovgivningen skal være mere overskuelig uden at slække på beskyttelseniveauet. Næste skridt er at arbejde med fremtidige lovstruktur, som kan give inspiration for kommende års lovgivning på området og målet er at offentliggøre et bud på en fremtidig lovstruktur inden årets udgang.

Der igangsættes et projekt om Miljø- og fødevarerministeriets vejledningsindsats, med det formål at gøre vejledninger mere letforståelige.

Der er ikke sat midler af til opgaven i naturpakken.

Ny lovstruktur på naturområdet

Der skal formes ny lovstruktur på naturområdet med en natur- og biodiversitetslov. Formålet er at samle, modernisere og fokusere alle relevante regler om beskyttelse af den danske natur og flora og fauna, samt at understøtte udviklingen af ny og bedre natur.

Det er præciseret at en ny lovstruktur "ikke i sig selv indebærer en stillingtagen til beskyttelsesniveau".

Der er ikke sat midler af til opgaven i naturpakken

Lovgrundlag for forvaltningen af Miljø- og Fødevarerministeriets skov- og naturarealer

Der lægges op til at der skal udarbejdes eller samles et lovgrundlag for forvaltningen af statens arealer. Det anføres, at det i et samlet lovgrundlag kan præciseres, at det væsentligste formål er effektivt at understøtte biodiversiteten og danskernes mulighed for friluftsliv.

Der er ikke sat midler af til opgaven i naturpakken

Meld en regel

Fortsættelse af igangværende kampagne.

Enklere regler for naturtiltag i landbruget

Der skal arbejdes for at EU regler og dansk implementering ikke forhindre synergi mellem landbrug og naturhensyn. Målet er at forenkle den danske implementering af EU's regler for landbrugsstøtte med henblik på at gøre det lettere og mere attraktivt for landmænd at udlægge små naturarealer på bedrifterne. Man ønsker f.eks. at se på mulighederne for at afskaffe 100 m²-reglen, hvor arealer større 100 m², der ikke lever op til støtteforpligtigelserne, i dag skal tegnes ud af den ansøgte areal for at undgå sanktioner.

Interessenterne skal inddrages i arbejdet med forenklingerne.

[Til top](#)

Særlig beskyttet natur – Naturbeskyttelseslovens § 3

Den planlagte indsats for naturbeskyttelseslovens § 3 sigter primært på styrket information, oplysning via forbedret kommunikation, bl.a. i forhold til hvordan man kan lave "ny natur" uden retsvirkning. Sammenhængen til den ovenfor angivne natur og biodiversitetslov er ikke angivet, men der syntes ikke at være planlagt indsatser for en egentlig revision af lovens formål og indhold.

Aftalen beskriver, at der senest 1. januar 2017 indføres en permanent genopdyrkningsret, hvis dette kan indføres uden øgede administrative omkostninger.

Der er afsat 1,9 mio. kr. til indsatsen.

Ændring af husdyrloven ift. § 3 natur (ammoniakfølsom natur)

Der skal med naturpakken udarbejdes et nyt beslutningsgrundlag, der skal angive mulighederne for at gennemføre en ændring af reglerne for ammoniakdepositionen fra husdyrbrug i relation til beskyttet natur. En kortlægning af ammoniakfølsom natur blev vedtaget med landbrugspakken.

Der er afsat 2 mio. kr. til indsatsen.

Tilpasning af Natura2000 områderens afgræsning

Der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgræsningen af Natura 2000-områderne med henblik på at undersøge muligheden for at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. at udvide de udpegede områder med mere værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål.

Der er samlet afsat 2,5 mio. kr. til dette.

Synergi mellem kommunernes klimatilpasningsindsats, ny natur, friluftsliv og kvælstofreducerende tiltag

Der afsættes en statslig pulje til fyrtårnsprojekter, der kan vise potentialer for at forøge den naturmæssige og rekreative værdi, når kommunerne og forsyningsselskaberne i de kommende år skal gennemfører klimatilpasnings-, natur og kvælstofreducerende projekter. Det kan fx være opkøb af vandløbsnære arealer. Der er afsat 15. mio. i 2016. Det fremgår ikke om midlerne går til igangværende projekter.